

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 33. europaudvalgsmøde

Dato: onsdag den 12. maj 2021

Tidspunkt: kl. 12.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Henrik Møller (S), næstformand, Jens Joel (S), Malte Larsen (S), Søren Søndergaard (EL), Kim Valentin (V), Ulla Tørnæs (V), Alex Ahrendtsen (DF) og Orla Østerby (UFG).

Desuden deltog: Kultur- og kirkeminister Joy Mogensen, udenrigsminister Jeppe Kofod og børne- og undervisningsminister Pernille Rosenkrantz-Theil.

Henrik Møller fungerede som formand under hele mødet.

L Punkt 1. Præsentation og drøftelse af forskningsrapport om implementering af EU-retsakter i dansk ret ved forskningsgruppe fra Aarhus Universitet forud for publicering den 18. maj

EUU alm. del (20) – bilag 510 (præsentation af forskningsprojekt om implementering af EU-retsakter)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3794 (uddannelse, ungdom, kultur og sport) den 17.-18. maj 2021
EUU alm. del (20) – bilag 515 (kommenteret dagsorden)

Kultur- og kirkeministeren: Dagsordenen for det kommende rådsmøde har for kultur- og sportsdelens vedkommende fem punkter. Af disse er der to kulturpunkter, ét punkt om medier og to punkter om idræt. Alle punkter er til orientering.

Med hensyn til kulturdelen er der – ligesom sidste år under kroatisk og tysk formandskab – stort fokus på genopretning af kultur- og mediesektoren efter covid-19. Det portugisiske formandskab har denne gang særligt ønsket at kigge lidt længere ud i fremtiden og har stillet spørgsmålet om, hvordan vi kan ruste kultursektoren, så Europas mange kunst- og kulturaktører ikke i fremtiden rammes så voldsomt som følge af kriser, som tilfældet har været med covid-19.

6. Rådskonklusioner om de kulturelle og kreative sektorer genopretning, modstandsdygtighed og bæredygtighed

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3794 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Kultur- og kirkeministeren: Her er ønsket at pege på indsatsområder, der kan være med til at gøre kultursektoren mere robust for fremtiden. Mange af opfordringerne til medlemsstaterne og Kommissionen i rådskonklusionsudkastet er indsatser, der kan ses som en slags styrket hjælp-til-selvhjælp over for vores kunstnere, kulturaktører, kulturinstitutioner, medierne og øvrige dele af kulturlivet.

Der opfordres bl.a. til at målrette informationen om de midler og støttemuligheder, der er til rådighed for kultursektoren. Og til at anspore til at udvikle og afprøve nye forretningsmodeller og nye færdigheder – f.eks. digitale færdigheder. Der er ligeledes en opfordring til øget opmærksomhed om, hvordan kunstnerne i højere grad skal kunne sikre deres indkomst og kende deres rettigheder – f.eks. ophavsrettigheder.

Jeg vil også fremhæve opfordringen til at opnå mere viden om kulturlivets forhold, så både sektoren og samfundet som helhed kan sætte ind, hvor sektoren har vist sig sårbar. Jeg er ligeledes stor tilhænger af opfordringen om at inddrage lokale fællesskaber og styrke båndet mellem kulturliv og publikum, der jo er hinandens forudsætninger.

Regeringen finder det vigtigt, at man tager udgangspunkt i nationale forhold og betingelser i forbindelse med styrkelse af kultursektoren. Regeringen vil tilslutte sig konklusionsudkastet, som ligger i god forlængelse af, hvad regeringen og Folketingets partier allerede har sat i gang i forbindelse med udmøntningen af anbefalingerne fra Genstartsteamet for kultur- og idrætsliv, f.eks. anbefalingerne om indsamling af data, støtte af nye digitale formater og kontaktskabene initiativer med henblik på publikum.

Se diskussionen under punkt 8.

7. Rådskonklusioner om Europas medier i det digitale årti: En handlingsplan til støtte for genopretning og transformering

– Vedtagelse

KOM (2020) 0784

Rådsmøde 3794 – bilag 1 (samlenotat side 7)

Kultur- og kirkeministeren: Konklusionerne adresserer Kommissionens Mediehandlingsplan fra den 3. december 2020. Handlingsplanen har til formål at bidrage til genopretning af nyhedsmediernes og den audiovisuelle sektor efter covid-19-krisen. Desuden har den til formål at støtte sektorens grønne og digitale omstilling.

Handlingsplanen indeholder en række initiativer af ikke-lovgivningsmæssig karakter, som Kommissionen fremlægger i løbet af 2021. Det drejer sig bl.a. om initiativer, der skal facilitere mediesektorens adgang til EU-støtte og lånefinansiering. Kommissionen har bl.a. fokus på lokale nyhedsmedier. Handlingsplanen skal ses i sammenhæng med Kommissionens Demokratihandlingsplan fra december, som har til formål at styrke mediefrihed og pluralisme. I konklusionerne understreges vigtigheden af de initiativer, der indgår i Mediehandlingsplanen. Medlemsstaterne opfordres til at understøtte handlingsplanen. Det drejer sig bl.a. om tiltag, der kan øge videns- og erfaringsudveksling og fremme samarbejder på området.

Regeringen kan tilslutte sig konklusionsudkastet. Det ligger i god forlængelse af de tiltag, som regeringen og Folketinget har taget på medieområdet som følge af covid-19-krisen. Det handler bl.a. om hjælpeordningerne for kompensation for tabte annonceindtægter. Desuden flugter konklusionsudkastet med regeringens prioriteter for en kommende medieaftale om at sikre mediepluralisme og kulturel mangfoldighed samt styrke lokale og regionale medier.

Kim Valentin: I regeringens holdning fremgår det, at man finder, at der løbende skal fokuseres på sikring af pluralisme i en digital medievirkelighed. Kan ministeren uddybe det?

Kultur- og kirkeministeren: Her drejer det sig jo om anbefalinger til at arbejde med det nationalt. Helt konkret kommer vi jo til at arbejde med det i vores medieaftale. Regeringen har offentliggjort tre hovedprioriteter. Den ene handler om at sikre, at dansk public service også er førende på nettet. I de lande, hvor man ikke har public service-medier længere, eller hvor de ikke længere "favner store dele af befolkningen", påvirker det tilliden til medierne, inklusive de national medier, og dermed muligheden for at have en fælles offentlig samtale på tværs af holdninger.

Med pluralisme gælder det i virkeligheden også om at sikre, at man rent faktisk har nogle nationale medier. Der er så store kræfter på spil, at man kunne risikere et mediebillede, der i virkeligheden blev styret ganske få steder og ikke i lige så høj grad har en lokal, regional eller national oprindelse. Dette er regeringens anden prioritet – at styrke, at vi fortsat har et meget decentralt demokrati. Det kræver decentrale medier, der kan holde det lokale menighedsråd, det lokale byråd, den lokale virksomhed og borgerne i det hele taget opdateret informationsmæssigt, samt at kontrollere, hvad det egentlig er, der foregår, og dermed give mulighed for en lokal og regional, demokratisk, offentlig debat.

Sidst men ikke mindst er børnene en prioritet. Jeg opfatter det sådan, at børnene jo virkelig er digitalt indfødte og dermed også hele tiden prøver nye medieformer af. Det skal vi kunne se afspejlet i det danske mediebillede. Det er også en måde at sikre pluralismen på at vænne børnene til at orientere sig i det nationale, det lokale og det regionale samt at gribe deres entreprenørskab til at udvikle mediebilledet sådan, som teknologien giver mulighed for det. Det er nogle af de ting, som vi glæder os til at samarbejde og forhandle om, når vi når til medieaftalen.

8. Diversifikation af finansieringskilder og -mekanismer til bevaring og beskyttelse af Europas kulturarv

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3794 – bilag 1 (samlenotat side 11)

Kultur- og kirkeministeren: Formandskabet har ønsket en åben drøftelse af muligheder for samarbejde med henblik på at finde alternative kilder til finansiering af beskyttelse og bevaring af kulturarven. Formandskabet efterlyser for det første bud på, hvad der kan gøres på europæisk niveau for at finde alternative finansieringsmuligheder, som kan supplere den offentlige finansiering af kulturarv. For det andet stiller formandskabet spørgsmålet, om det vil være nyttigt at tage skridt mod etableringen af et Europæisk Kulturarvsagentur for at styrke samarbejdet om kulturarv.

Jeg vil starte med at understrege, at vi fra regeringens side bakker op om beskyttelse af kulturarven. Det er afgørende med finansieringskilder, der kan supplere de offentlige midler. I Danmark har vi også en stærk tradition for, at fonde understøtter kulturarven. Der er heller ingen tvivl om, at udveksling af viden og erfaring på kulturområdet mellem de europæiske lande – særligt på institutionsniveau – er en stor styrke.

Samtidig finder regeringen det vigtig at fastholde, at beskyttelse af kulturarven er et nationalt anliggende. Landene har meget forskellige udfordringer – og meget forskelligartede tilgange. Det vil ikke være hensigtsmæssigt at søge at skabe ensartethed på tværs – f.eks. gennem et nyt agentur. Såfremt der er ønske om at fremme koordinering i forbindelse med kulturarv, finder regeringen, at man snarere bør undersøge, om eksisterende strukturer – f.eks. arbejdsgrupper og komitéer for kultur – hvor man allerede mødes på tværs af EU-landene, kan opfylde det ønskede formål. Ønsket om at støtte kulturarven med EU-midler bør også gennemføres inden for eksisterende ordninger.

Kim Valentin: Jeg deltog i mødet i Kulturudvalget tidligere i dag og har ved den lejlighed stillet nogle spørgsmål til området, som jeg vil undlade at stille igen, f.eks. til punktet om kulturarv.

Venstre er meget enige med regeringen i de store linjer i det, der er blevet fremlagt. Dog er der enkelte punkter, som jeg vil fremhæve. Desuden har jeg uddybende spørgsmål til de forskellige områder.

Jeg vil begynde med en gennemgående problemstilling om genopretningsfaciliteten. Regeringen sendte genopretningsplanen til Kommissionen i slutningen af april, og hvis man læser den igennem, kan man faktisk ikke finde noget, der omhandler kulturområdet. Derfor vil jeg høre ministeren, om det er en fejl. Det er jo nævnt adskillige steder i samlenotatet, at man godt kunne bruge nogle af genopretningsfacilitetens adskillige milliarder kroner til kulturen. Men hvorfor har regeringen så ikke nævnt kulturområdet i genopretningsplanen?

Kultur- og kirkeministeren: Regeringen har sammen med Folketingets partier afsat 4,5 mia. kr. til genopretning af kultursektoren. Selv om andre lande har valgt at bruge EU's genopretningsmidler til kulturen, har vi i Danmark valgt at understøtte kulturen gennem nationale midler – både med generelle hjælpepakker og tiltag målrettet kultursektoren. EU's genopretningsmidler skal bruges på en grøn og digital genstart af økonomien, som sikrer vækst og arbejdspladser, og jeg kan tilføje, at

genopretningsplanen bygger på finansloven for 2021 og delaftalerne om en grøn genstart af dansk økonomi. Efter de politiske aftaler er blevet vedtaget, er initiativerne blevet kategoriseret i en dansk genopretningsplan, som består af syv dele:

1. Et styrket sundhedsvæsen
2. Landbrug og miljø
3. Opfølgning på anbefalinger for klimapartnerskaberne
4. Grøn skattereform
5. Grøn transport
6. Digitalisering og bredbåndspuljen
7. Grøn forskning og udvikling

Kim Valentin: På eksempelvis det grønne område ville det da være meget oplagt at tænke kultur og idræt ind. Det gør de danske foreninger jo selv; de bruger masser af tid på at tænke det ind, og derfor kunne det også være meget oplagt netop at oprette en genopretningsfacilitetsaktivitet på kulturområdet og idrætsområdet. Jeg tror i hvert fald, at nogle derude vil være skuffede over, at ministeren ikke tænker det ind. Jeg ved godt, at det er noget, vi gør nationalt, men det gør vi jo også med så meget andet, og her kunne vi jo yde en ekstra indsats for lige præcis det område. Kunne ministeren ikke tale det op undervejs? Måske kunne vi finde nye måder at få midler ud til vores kultur og idræt på.

Kultur- og kirkeministeren: Genopretningsplanen bygger som sagt på finansloven for 2021 og de delaftaler, der er indgået i den forbindelse om en grøn genstart af dansk økonomi. Når det så handler om, hvorvidt vi kunne gøre en ekstra indsats, om vi kunne bruge mere, vil jeg bare gerne opfordre ordføreren til at læse den rapport, der for nylig blev offentliggjort af Nordisk Råd. Den viser, at Danmark i forhold til de lande, vi normalt sammenligner os med i Norden, bestemt har prioriteret at sikre, at kultur- idræts- og foreningslivet kom godt igennem krisen og havde mulighed for at blive genstartet.

Kim Valentin: Jeg siger ikke, at vi ikke skal rose os selv for det, vi har gjort på kulturområdet; det synes jeg bestemt, vi skal gøre, for vi har været meget fokuserede på det. Jeg taler bare om, at der faktisk er nogle muligheder, vi ikke har udnyttet, og dette skal bare opfattes som en åben samtale om det. Og det tiltrak sig bare min opmærksomhed, at det decideret var nævnt adskillige steder i samlenotatet, mens kulturen slet ikke var med i den regeringens genopretningsplan. Så kunne det jo være, at ministeren fik nye tanker om emnet. Jeg skal undlade at drøfte det yderligere – der er jo ikke et mandat eller noget – men bare gøre opmærksom på, at det var noget, jeg faldt over i det tilsendte.

Kultur- og kirkeministeren: Mig bekendt er Venstre også en del af delaftalerne, så på samme måde som jeg selvfølgelig som repræsentant for regeringen er loyal over for de aftaler, der er indgået, regner jeg med, at det fremover vil blive taget op under aftaleforhandlingerne, hvis Venstre ønsker, at genopretningsmidlerne skal fordeles anderledes i ansøgningen.

Kim Valentin: Det er jo ikke en aftale indgået i Folketinget – bare så ingen bliver forvirret over det. Det er regeringen, der laver en beskrivelse af, hvad vi vil bruge pengene til i Danmark. Venstre og regeringen indgår ikke i en aftale om det, og det er derfor, jeg påpeger, at der ikke står noget om kulturen i den skrivelse, man har sendt til EU. Det er det, der efter min og Venstres mening er ærgerligt – det skal ikke være nogen hemmelighed. Det er ikke et angreb; jeg vil bare gøre opmærksom på, at der er nogle muligheder, som regeringen måske ikke havde lagt mærke til, og måske kunne ministeren tage det med.

Kultur- og kirkeministeren: Når regeringen skal udfærdige en ansøgning, skal vi være loyale over for de aftaler, vi har indgået med Folketinget. Jeg skal nok tage ad notam, at Venstre for første gang – i hvert fald i min verden – rejser et ønske om, at kulturen også skulle være med i denne ansøgning. Så må vi jo så se, hvordan det spiller sammen med mulighederne for at søge om støtte i EU. I mellemtiden hører jeg dog Kim Valentin glæde sig over, at Danmark faktisk i den grad har været førende i at få afsat mange midler til at få kulturen og idrætten og foreningslivet tilbage på benene – også sammenlignet med det øvrige Norden ifølge Nordisk Råds rapport.

9. Konklusioner fra Rådet og fra repræsentanter for medlemsstaternes regeringer forsamlet i Rådet om innovation inden for sport

– Vedtagelse

Rådsmøde 3794 – bilag 1 (samlenotat side 14)

Kultur- og kirkeministeren: På sportsdelen er der fremlagt udkast til konklusioner med ønsket at fremme innovation på idrætsområdet og fysisk aktivitet – gennem tværsektorielt samarbejde. Dette med henblik på at få flere borgere til at være fysisk aktive og for at kunne forbedre den socioøkonomiske udvikling. Innovation bidrager til at udvikle sport og fysisk aktivitet og kan spille en vigtig rolle, når det kommer til at beskytte sportens integritet gennem udvikling af nye digitale og teknologiske løsninger, f.eks. ved at udvikle nye løsninger til bekæmpelse af grænseoverskridende udfordringer som matchfixing og doping.

Det er vigtigt for regeringen, at der ikke sættes alt for stramme rammer op på europæisk niveau. Det er ligeledes vigtigt, at de enkelte lande selv kan definere, hvad idrætten skal bruge innovation til.

Der er ikke desto mindre i konklusionsudkastet fundet en hensigtsmæssig balance, og regeringen støtter derfor udkastet. Samlet set er det regeringens holdning, at konklusionsudkastet kan skabe merværdi på europæisk plan særligt med hensyn til erfaringsudveksling i brugen af en tværsektoriel tilgang til innovation. Regeringen finder desuden, at konklusionerne indeholder et passende niveau af opfordringer og vejledning til medlemsstaterne og Kommissionen.

Udvalget havde ingen kommentarer til dette punkt.

10. Sportsdiplomati som virkemiddel til promovning af europæiske interesser og værdier

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3794 – bilag 1 (samlenotat side 19)

Kultur- og kirkeministeren: Udgangspunktet er, at sport bliver hyppigere brugt som diplomatisk værktøj i EU's eksterne forbindelser. Formålet er at drøfte sportsdiplomati som virkemiddel til at fremme af europæiske interesser og værdier, og om der blandt medlemsstaterne er opbakning til at formulere en fælles EU-sportsdiplomatisk strategi. Emnet er meget relevant på nuværende tidspunkt, hvor deltagelse i internationale mesterskaber bringes op politisk, som det ses i forbindelse med VM i fodbold i Qatar eller EM i banecykling i Hviderusland – og senest hvor der var reaktioner mod den nye Super League i fodbold.

Derfor vil jeg gerne understrege, at jeg anser det for et emne, vi bør drøfte mere blandt sportsministrene. Jeg vil gerne i forlængelse af rådsmødet indlede en dialog med mine kollegaer i det nordiske og europæiske fællesskab om, hvordan vi bedst både støtter vores foreningsliv og idræt – og samtidig udtrykker vores dybe frustration over de unødvendige lidelser, arbejdstagere er blevet påført under optakten til VM.

Kim Valentin: Regeringen skriver, at man finder det relevant at udveksle erfaringer om sportsdiplomati, men ser ikke behov for en decideret EU-strategi. Kunne det ikke være klogt at tale med de andre EU-lande om deres tilgang? Jeg forestiller mig, at det nok vil blive svært for Danmark alene at skulle flytte en linje i UEFA eller FIFA, eller hvad det nu skal være. Men hvis EU får lavet en samlet linje for det, kunne det jo være, at det var nemmere at få gjort noget ved problemstillingerne, som vi f.eks. ser i Qatar.

Kultur- og kirkeministeren: Jeg glæder jeg mig over, at emnet bliver taget op, og vi dermed får en mulighed for at drøfte, hvor vi er henne. Men det er jo stadigvæk sådan, at vi har at gøre med selvstændige organisationer, så hvordan bakker vi op om dem, og hvordan er vi med til at presse på for, at man får gennemsigtighed i beslutningerne? F.eks. ved at bakke mest muligt op om DBU's linje også i de internationale organisationer i forbindelse med VM i Qatar.

Det er noget nyt, at vi prøver at gå mere strategisk ind i det. Andre gange har der været enkelte udtalelser i forbindelse med enkelte begivenheder, men i Danmark har vi jo erfaring med at gå mere systematisk til det. Og det kommer jeg bestemt også til at drøfte mere med mine kolleger, både i Nordisk Råd-regi og i EU-regi. Om det på et tidspunkt bliver til noget mere konkret formuleret, kan jeg ikke spå om på nuværende tidspunkt. Lige her og nu tror jeg, det handler om at se, hvor langt vi kan komme, og hvor høj en grad af enighed, vi kan opnå. Jeg er helt med på, at det også er noget, som Venstre er meget optaget af.

11. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

12. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 3. Rådsmøde nr. 3795 (udenrigsanliggender - handel) den 20. maj 2021

EUU alm. del (20) – bilag 515 (kommenteret dagsorden)

Udenrigsministeren: Der er tre formelle punkter på rådsmødets dagsorden: 1) Rådskonklusioner om EU's ny handelspolitiske strategi, 2) situationen i WTO og 3) de handelspolitiske relationer til USA. De forelægges alle til orientering. Der er også tre punkter under "eventuelt", som jeg kort vil nævne til sidst.

Rådsmødet finder sted på et tidspunkt, hvor der er anledning til en vis forsigtig optimisme om, at handelspolitikken er ved at vende tilbage til et mere normalt leje. Hvor der igen er grøde i WTO, og hvor vi igen kan tale med amerikanerne. Og hvor EU står med en spritny handelspolitisk strategi. Det betyder forhåbentlig, at vi – efter et par år med nærmest stilstand i handelspolitikken – kan gå i gang med at løse nogle af de handelspolitiske udfordringer, vi står overfor. Det kræver tæt samarbejde og dialog med EU's handelspartnere. Derfor er jeg glad for, at formandskabet har fulgt min opfordring på det seneste rådsmøde og inviteret WTO's nye generaldirektør Dr. Ngozi Okonjo-Iweala til en uformel udveksling med ministrene i marginen af rådsmødet. Også den nye amerikanske handelsrepræsentant ("USTR") Katherine Tai deltager.

1. WTO-reformer og forberedelse af den næste ministerkonference

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3795 – bilag 1 (samlenotat side 2)

EUU alm. del (20) – bilag 334 (udvalgsmødereferat side 129, senest behandlet i EEU 5/11-20)

Udenrigsministeren: Rådsmødets andet dagsordenspunkt handler om WTO, hvor der er grund til forsigtig optimisme. USA viser fornyet engagement, og den nye generaldirektør Dr. Ngozi Okonjo-Iweala har demonstreret både vilje og idéer til at nå resultater. Det vil hun få lejlighed til at uddybe i en uformel frokostdrøftelse i forbindelse med rådsmødet.

I første omgang er det vigtigt, at WTO's næste ministerkonference MC12 i Genève til december leverer på især to områder: for det første i forhandlingerne om forbud mod miljøfjendtlige fiskerisubsidier og dernæst i forhandlingerne om handel og sundhed. Hvad angår fiskerisubsidierne, er en multilateral aftale i WTO helt afgørende for at sikre bæredygtigt fiskeri på globalt niveau og er derfor medtaget i FN's verdensmål. Det *skal* lykkes at levere på MC12.

Dagsordenen om handel og sundhed drejer sig især om, hvordan WTO kan bidrage til en mere retfærdig global adgang til covid-19 vacciner og -lægemidler.

I forhold til det aktuelle spørgsmål om den såkaldte TRIPS-afkaldserklæring vil jeg gerne understrege, at regeringen er rede til at se på alle forslag, der kan lede til den bedst mulige globale adgang til sikre og effektive covid-19 vacciner. Det gælder også det amerikanske forslag om en midlertidig suspension af de intellektuelle ejendomsrettigheder til vaccinerne. Vi kender endnu ikke detaljerne for forslaget, men som flere af mine europæiske kolleger har understreget ligger problemet på globalt plan ikke primært i patentrettigheder. Vores vurdering er fortsat, at det ligger i produktionskapacitet, knowhow, manglende råmaterialer, eksportrestriktioner og svage sundhedssystemer.

Dr. Ngozi har taget initiativ til en såkaldt "tredje vej" mellem en TRIPS-afkaldserklæring på den ene side og status quo på den anden. Kernen i Dr. Ngozis forslag er at styrke samarbejdet mellem vaccineproducenterne og industrien for at skabe flere frivillige licensaftaler. Også dette indgår i forhandlingerne i WTO. Vi deltager aktivt fra EU's side.

De langsigtede reformer af WTO når vi derimod ikke inden MC12. Den efterfølgende ministerkonference i 2023 er en mere realistisk tidshorizont. Her trænger en reform af WTO's appelorgan sig aller mest på. Vi skal også have sat skub i reform af WTO's regler om subsidier og statsejede virksomheder, så de bedre kan imødegå negative konsekvenser af den kinesiske statskapitalisme. Et tredje vigtigt område er miljø, klima og arbejdstagerrettigheder, hvor vi fra dansk side bl.a. vil presse på for genoptagelse af forhandlinger i WTO om liberalisering af handel med grønne varer og tjenesteydelser.

Kim Valentin: I regeringens holdning i samlenotatet nævnes et begreb "social forstand". Hvad menes der med det? Hvilke reformer støtter social forstand?

Udenrigsministeren: Når vi taler om "social forstand", mener vi miljø, klima og sociale forhold i handelspolitikken, altså f.eks. forpligtelser til klimaaftaler, miljø og biodiversitet og på det sociale område, særligt ILO-konventionerne, dvs. grundlæggende arbejdstagerrettighedskonventioner, altså om retten til at organisere sig i en fagforening og forhandle kollektive overenskomster. Disse forpligtelser, som vi jo tager for givet og anser som noget naturligt i Danmark og i Europa, skal vores handelspartnere også leve op til. Forbud mod tvangsarbejde er et andet vigtigt område, da vi i nogle lande ser, at der ikke er den samme opmærksomhed omkring det.

Det er vigtigt at have som del af handelspolitikken, fordi det danner grundlag for en ligeværdig og fair konkurrence. Når man fjerner todsatser samt import- og eksportrestriktioner, sikrer man, at der er fair konkurrence. Via vores handelsaftaler og handelspolitik kan vi være med til at fremme de værdier i de lande, vi samhandler med. Jo flere klimaforpligtelser man kan få vores samhandelspartnere, herunder Kina eller Brasilien, til at tage på sig, desto stærkere står vi i klimakampen. Hvis vi sikrer, at arbejdstagerrettigheder respekteres, sikrer vi samtidig, at det, der kommer ud af handelen, nemlig den økonomisk vækst og velstand, også kommer de grupper til gode, som er ansat i virksomheder osv. De ting går hånd i hånd.

Kim Valentin: Når jeg spørger til det, er det, fordi der i regeringens holdning står, at man lægger vægt på et ambitiøst reformspor, og at det knytter sig sammen med "social forstand". Så er det, jeg spørger: Hvilke reformer støtter social forstand?

Udenrigsministeren: Reformsporet handler bl.a. om at få integreret disse hensyn, ILO-konventioner, klima, miljø i vores globale handelspolitik samt i WTO's regelsæt. Det er den ene side af det. Den anden side af reformerne i WTO handler f.eks. om at adressere den kinesiske statskapitalisme. Her konkurrerer man igen på unfair vilkår – der er måske store statslige ejerskaber eller indirekte subsidier i det, som ikke er adresseret i WTO-regler. At få WTO's appelorgan til at fungere igen er meget vigtigt for at opretholde en international, regelbaseret handel, således at der findes et organ, der kan afgøre tvister, når de opstår.

Så med social forstand menes altså grundlæggende arbejdstagerrettigheder og ILO-konventioner, elementer som efter regeringens mening bør være en fællesnævner for den handelspolitik, ikke mindst EU fører globalt.

Ulla Tørnæs: Hvad er ministerens forventning til drøftelserne om TRIPS-aftalen, altså den midlertidige suspension af patentrettighederne? Det er jo et vidtgående skridt at tage. Har ministeren indsigt i, hvor de andre lande står? Både på spørgsmålet om suspensionen af patentrettighederne, men også om, hvorvidt eventuelt frivillige licensaftaler er en vej frem?

Udenrigsministeren: Generaldirektør Ngozis tredje vej har i min optik meget for sig. Vi venter p.t. på et nyt udspil fra Sydafrika og Indien og fra USA. Det vigtige er at fremme global vaccineproduktion, udrulning samt at sikre samarbejdet omkring alt det, der skal til, knowhow, ingredienser, at der ikke må være eksportrestriktioner, som forhindrer, at produktion kan lade sig gøre, og at vaccinen kan komme frem. Alt dette støtter regeringen; vi støtter en tredje vej, hvor man kommer til at få et reelt resultat ud af det.

2. Rådskonklusioner om handelspolitisk strategirevision

– Rådskonklusioner

KOM (2021) 0066

Rådsmøde 3795 – bilag 1 (samlenotat side 4)

EUU alm. del (20) – bilag 334 (udvalgsmødereferat side 129, behandlet i EUU 5/11-20)

Udenrigsministeren: På rådsmødet skal der vedtages rådskonklusioner om EU's ny handelspolitiske strategi, "En åben, bæredygtig og determineret handelspolitik". Jeg orienterede udvalget om strategien forud for handelsministrenes uformelle videokonference i marts, så jeg vil gøre det kort i dag.

Fra dansk side har vi arbejdet aktivt for at sikre et mærkbart dansk aftryk, først på strategien og nu på konklusionerne. Det er lykkedes et langt stykke ad vejen, og ud fra en samlet vurdering vil regeringen derfor stemme for konklusionerne. Jeg vil især fremhæve ambitiøst sprog om bæredygtighed, som flugter godt med regeringens høje ambitioner. Kursen udstikkes tydeligt: Handelspolitikken skal yde et vigtigt bidrag til både den grønne omstilling og de sociale dimensioner, dvs. fremme af arbejdstagerrettigheder og ILO-konventioner på linje med europæiske standarder og værdier.

Derudover er det godt, at konklusionerne – trods modstand fra visse medlemslande – hilser den nye strategis grundlæggende tilgang om "åben strategisk autonomi" velkommen. Covid-19 har vist, at vi i Danmark og EU skal styrke vores modstandsdygtighed. Men åben international handel er meget væsentlig for det danske velfærdssamfund. Så vi skal finde den rette balance; handelspolitikken skal fortsat baseres på åbenhed og regelstyret samhandel med vore handelspartnere.

Kim Valentin: Jeg vil spørge ind til begrebet "åben strategisk autonomi", som er defineret af Kommissionen i den nye handelspolitiske strategi. Kan ministeren uddybe, hvordan Danmark passer ind i den?

Udenrigsministeren: Vi har jo set vores sårbarhed, ikke mindst i forbindelse med covid-19-pandemien, når det kommer til værnemidler, medicin, vacciner – alt det, som skal til for at håndtere en sundhedskrise af denne art. Her skal vi sikre større modstandsdygtighed, og vi skal sikre nogle ordentlige værdikæder samt adgang til de nødvendige værnemidler, vaccineproduktion osv. Vi skal desuden sikre en diversificering af vores økonomi og samhandel med resten af verden.

"Åben strategisk autonomi" er et begreb, som folk kan lægge forskellige betydninger i, men fra min og regeringens side handler det om, at vi skal se på, hvordan vi øger vores modstandsdygtighed og vores evne til at håndtere udfordringer for vores samfund, som f.eks. pandemier er. Samtidig skal vi fastholde den regelbaserede handelsorden globalt, altså den, som er forankret bl.a. i WTO, men også i alle de handelsaftaler, som EU indgår. Det er det, der er med til at sikre – når man tager det indre marked og vores eksterne handel i betragtning – de 800.000 danske arbejdspladser, som er afhængige af eksporten.

3. EU's handelsrelationer til USA

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3795 – bilag 1 (samlenotat side 7)

EUU alm. del (20) – bilag 334 (udvalgsmødereferat side 133, senest behandlet i EUU 5/11-20)

Udenrigsministeren: Der synes at være nyt momentum og mulighed for et tættere transatlantisk samarbejde, både i WTO og bilateralt. Jeg forventer, at kommissionsviceformand Valdis Dombrovskis vil orientere om kontakten til den nye handelsrepræsentant, Katherine Tai. Hende vil delta gerne som nævnt også selv få lejlighed til at danne sig et indtryk af i forbindelse med en uformel drøftelse i marginen af rådsmødet.

Indtil videre har vi ikke set så mange konkrete amerikanske udspil. Det er ikke så mærkeligt – det tager tid for en ny administration at komme på plads, og Biden har prioriteret en række indenrigspolitiske udfordringer. Aftalen om gensidigt at suspendere kompensationstolden i de to Airbus/Boeing-sager frem til 11. juli 2021 er imidlertid et konkret og positivt resultat, som lover godt for fremtiden.

På kort sigt er der dog andre bilaterale udfordringer, som trænger sig på. Det gælder især den amerikanske told på stål og aluminium samt EU's svar i form af kompenserende modforanstaltninger. Hvis ikke USA's told fjernes inden 1. juni, øges EU's modtold automatisk. Forhåbentlig er der politisk vilje på begge sider af Atlanten til at finde løsning inden da. Ellers risikerer vi igen at slå det transatlantiske forhold tilbage. Dét er hverken i USA's eller EU's interesse.

Vi har begge brug for et tæt bilateralt samarbejde for effektivt at adressere de handelspolitiske udfordringer, herunder dels den tiltrængte reform af WTO bl.a. for at imødegå unfair handelspraksis ikke mindst fra Kina, som jeg allerede har nævnt, dels genopretningen af global økonomi efter covid-19 og bedre integration af miljø- og klimahensyn samt fair og ordentlige løn- og arbejdsvilkår i den globale samhandel.

Handelspolitik er ikke for de utålmodige – vi taler ofte om lange, seje træk. Det gælder også for det transatlantiske samarbejde. Men jeg har klar forventning om, at handelspolitikken vil vise sig at være vigtig for Bidens samlede politiske program, når administrationen for alvor kommer i gang.

Kim Valentin: Der er opstået en enighed mellem EU og USA, som jeg synes er svær at forstå, og specielt Danmarks interesse i den, fordi man bliver enig om, at tidspunktet ikke er det rette til at genoptage bilaterale forhandlinger. Det synes slet ikke ligger i Danmarks interesse at tage stilling til det på det niveau. Er regeringen enig i det?

Udenrigsministeren: Min egen holdning er, at jeg ønsker et stærkt transatlantisk handels- og investeringsfællesskab – også fremover. For nogle år siden forhandlede vi TTIP (Transatlantic Trade and Investment Partnership), men forhandlingerne gik i stå. Derudover har der været en handels tvist over Atlanten, bl.a. om stål og aluminium. Så der er ingen tvivl om, at det på længere sigt ville være rigtig godt at få handelssamarbejdet i gang igen. I Boeing/Airbus-striden er der taget nogle positive skridt i forbindelse med nogle af modforanstaltningerne og foranstaltningerne, som jeg håber vil gøre, at vi kan bane vej for mere konstruktive forhold. Men som jeg ser det, er læsningen, at

det ikke er lige nu, at man skal tage fat på dette. Desuden har vi endnu til gode at se, hvad den nye amerikanske administration og den nye amerikanske handelsrepræsentant, Katherine Tai, kommer til bordet med.

Fra denne regering er der stor støtte til ethvert skridt, der kan øge samhandlen og investeringerne over Atlanten. Der er mange aspekter af det, hvis man for alvor skal gøre noget. Ét er toldsætter og tariffer, men man skal også øge det regulatoriske samarbejde, dvs. afbureaukratisere – det er det, der for alvor skaber en øget samhandel. Politisk er vi enige; vi *skal* styrke alliancen mellem USA og Europa, og i første omgang tror jeg det er bedst at gøre det forud WTO, fordi organisationen jo ligger relativt underdrejet i forbindelse med at få en regelbaseret, global handel op at køre igen, få appelorganet til at køre igen – det er helt afgørende for Danmark, at det sker. Så jeg tilslutter mig den undren og ønsket om at gøre noget for det transatlantiske.

4. Eventuelt

Udenrigsministeren: En positiv nyhed: På EU-Indien topmødet den 8. maj 2021 var der enighed om at genoptage forhandlingerne om en bilateral handelsaftale, som har ligget stille siden 2013. Det har vi støttet fra dansk side, da en handelsaftale med Indien vil være af stor strategisk, politisk og økonomisk betydning. Udvalget vil blive holdt orienteret om forhandlingerne.

Som bekendt er der ikke praksis for egentlig forelæggelse af eventuelt-punkter.

To af punkterne hører under erhvervsministerens ressort. Dels vil formandskabet orientere om status over forhandlingerne på arbejdsgruppeniveau om IPI-forslaget (International Procurement Instrument) om at begrænse adgangen til EU's marked for offentlige indkøb for virksomheder fra tredjelande, der ikke giver EU-virksomheder samme adgang.

Dels vil Kommissionen orientere om mulig forlængelse af en beskyttelsesforanstaltning på stålområdet, der blev indført i 2018 for at undgå, at EU blev oversvømmet af billigt stål fra bl.a. Kina, efter at USA indførte den ståltold, jeg nævnte før. I begge tilfælde ventes alene en orientering uden politisk drøftelse.

Det tredje og sidste eventuelt-punkt er en orientering fra Kommissionen og formandskabet om status over handelsaftalen med Mercosur, herunder forhandlingerne om en mulig supplerende erklæring. Heller ikke under dette punkt venter jeg en drøftelse. Vi har her i udvalget allerede talt en hel del om den aftale, hvor det tekniske arbejde med juridisk gennemgang og oversættelse af teksten fortsat pågår. Det er min vurdering, at vi først ser aftalen i dens endelige form i foråret 2022 under fransk EU-formandskab. Så der er stadig tid.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3794 (uddannelse, ungdom, kultur og sport) den 17.-18. maj 2021
EUU alm. del (20) – bilag 515 (kommenteret dagsorden)

Børne- og undervisningsministeren: På rådsmødet for uddannelse og ungdom den 17. maj 2021 er der fem punkter på dagsordenen i alt – tre på uddannelsesdelen og to på ungdomsdelen. Alle punkter er til orientering.

1. Rådskonklusioner om lighed og inklusion i uddannelse med henblik på at fremme uddannelsesmæssig succes for alle

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3794 – bilag 2 (samlenotat side 2)

Børne- og undervisningsministeren: Formålet med rådskonklusionerne er at sætte fokus på vigtigheden af lighed og inklusion, så vi opnår størst mulig uddannelsesmæssig succes for alle. Det slås fast i konklusionerne, at socioøkonomisk baggrund stadig er den væsentligste faktor inden for uddannelsesmæssige resultater i EU. Det forhindrer mange unge mennesker i at opnå nødvendige færdigheder og kompetencer og social mobilitet.

Lighed, inklusion og adgang for alle til uddannelse er grundlæggende principper, men det er stadig – i varierende grad – en udfordring for medlemslandene at opnå dem. Uddannelse spiller samtidig også en væsentlig rolle for at formindske uligheder, og som der står i rådskonklusionerne, er der evidens for, at de bedst fungerende uddannelsessystemer er dem, der har fokus på lighed og inklusion i fællesskabet.

I rådskonklusionerne opfordres medlemsstaterne bl.a. til at iværksætte en række forskellige uddannelsespolitiske tiltag, herunder om nødvendigt at gennemføre reformer for at styrke lige muligheder og inklusion i fællesskabet. Kommissionen opfordres bl.a. til at arbejde videre med en række nye eller allerede annoncerede initiativer, udvikling af policy-vejledning til medlemsstaterne og nedsættelse af diverse ekspertgrupper med henblik på at fremme lighed og inklusion inden for uddannelse.

Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne, da lige muligheder for alle inden for uddannelse er afgørende for at opnå et mere lige og retfærdigt samfund med plads til alle.

Kim Valentin: Det er jo nogle ret interessante rådskonklusioner. Jeg vil spørge, om ministeren gør sig overvejelser om, hvorvidt vi skal til gøre noget anderledes i Danmark på basis af konklusionerne?

Børne- og undervisningsministeren: Nej. For at sige det ligeud. Det var det korte svar. Men omvendt kan man også sige ja, for som oftest får vi noget inspiration med fra disse møder, selv om der ikke er noget i dette, der har opsættende virkning, og hvor Danmark så *skal* gøre tingene anderledes.

Kim Valentin: Ministeren svarede meget klart nej, men så gik der lige et par sekunder, og så blev der svaret ja. Og så er det jo spændende, hvad ministeren egentlig mener, men det fik jeg jo en

forklaring på. Jeg vil godt vende det om og i stedet spørge, om der er nogle dele i rådskonklusionerne, som vi ikke skal foretage os noget på baggrund af. Jeg vil godt have ministeren på banen med rådskonklusionerne, så der bliver fortalt lidt mere om sagen, og hvor vi er i forhold til den. Jeg ved godt, at det er en orienteringssag, men det er ikke desto mindre et vigtigt område for ministeren.

Børne- og undervisningsministeren: Jo, men det er også et område, som de skandinaviske lande efter min opfattelse har stort fokus på. Det er ikke for at skulle fremhæve Danmark. Det er jo ikke sådan, at det er gået vores næse forbi, at der er en tæt sammenhæng mellem fokus på lighed i uddannelsessystemet og så evnen til at bryde social arv. Jeg opfatter det sådan som rart at få genbekræftet standpunkter, der har været i den danske uddannelsespolitik i i hvert fald de sidste 50 år – for nogle deles vedkommende de sidste 200 år. Man kan aldrig afvise, at der kommer nye bud ind på, hvad vi kunne gøre bedre eller anderledes, og det vil man i så fald selvfølgelig tage med.

Hvad angår rådskonklusionerne, er der ikke noget, der får mig til at tænke "Gud! Det skulle vi da have tænkt over; det var da en rigtig god idé at involvere ungdommen i udfordringer, der vedrører ungdommen!" I aften kommer det ungdomspanel, som jeg selv har nedsat i forbindelse med opfølgning på covid-19-tiden, med deres rapport, som jeg glæder mig til at være med til at præsentere. Med andre ord er der jo en del af tingene, der er snublende nærliggende for os, og ting vi gør i forvejen, hvor man kan selvfølgelig altid gøre mere, f.eks. lytte til, om de andre har gode idéer til hvordan og hvorledes.

Men jeg forestiller mig ikke, at vi skal til at revolutionere vores tilgang. Det ville have en ret negativ effekt, hvis vi holdt op med at gøre de ting, vi gjorde. Jeg tænker i stedet, at vi fortsætter det gode arbejde med selvfølgelig at inddrage børn og unge alle de steder, hvor det er relevant – det er vi heldigvis ret gode til i Danmark – også at gøre systematisk. F.eks. er det lovpligtigt at have et elevråd. Det er ikke alle skoler, der har ét. Men når det står i loven, kan vi også være med til at presse på herindefra. Det er rigtig vigtigt, at man strukturelt og løbende har en inddragelse af unge, selvfølgelig også oven på en covid-19-tid, hvor der har været særlige udfordringer for eleverne.

2. Rådskonklusioner om initiativet om Europæiske Universiteter – forbindende videregående uddannelser, forskning, innovation og samfund: banende vejen for en ny dimension i europæisk videregående uddannelse

– Vedtagelse

Rådsmøde 3794 – bilag 2 (samlenotat side 6)

Børne- og undervisningsministeren: Punktet hører under uddannelses- og forskningsministerens ressort. Baggrunden for rådskonklusionerne er initiativet om Europæiske Universiteter, der blev igangsat i 2019, og som nu er overgået fra at være et pilotprojekt til at indgå som en fast del af det nye Erasmus+ program for 2021-2027.

Seks af de otte danske universiteter indgår i et af de i alt 41 Europæiske Universitetsnetværk, som blev etableret i pilotfasen.

Med rådskonklusionerne skal der skabes et fælles ambitionsniveau og angives en retning for initiativet om Europæiske Universiteter på både EU- og medlemsstatsniveau. Rådskonklusionerne indeholder en række opfordringer til, hvordan Kommissionen og medlemsstaterne kan understøtte den videre udvikling af initiativet bl.a. ved at identificere og fjerne barrierer for implementering af initiativet.

Regeringen støtter vedtagelsen af rådskonklusionerne. Regeringen lægger vægt på, at Europæiske Universiteter-initiativet anvendes til at styrke koblingen mellem uddannelse, forskning og innovation på europæisk plan samt til at styrke kvaliteten af uddannelse og forskning i et internationalt perspektiv. Regeringen lægger desuden vægt på, at initiativet udvikles med respekt for den nationale kompetence samt institutionernes autonomi.

Ulla Tørnæs: Når børne- og undervisningsministeren fremlægger sager vedrørende videregående uddannelser, betyder det så, at uddannelses- og forskningsministeren ikke deltager i rådsmødet? Det synes jeg faktisk er temmelig kritisabelt. Det er jo vigtige sager omkring europæiske universiteters muligheder for et bedre samarbejde på tværs af grænser.

Af samlenotatet fremgår det, at danske universiteter understreger, at forudsætningen for at have et sådant europæisk samarbejde på tværs af medlemslandene er engelsksprogede udbud på danske universiteter. Det skal forstås i lyset af de drøftelser og diskussioner, der er i både offentligheden og Folketinget omkring SU til vandrende arbejdstagere samt uddannelses- og forskningsministerens udmelding om, at efterlevelsen af SU-aftalen fra 2013 forudsætter yderligere reducere af antallet af engelsksprogede udbud. Det er lidt pudsigt at stille spørgsmål til børne- og undervisningsministeren, men det er jo nævnt i samlenotatet, at danske universiteter ser det som en udfordring. Hvad siger ministeren til det?

Børne- og undervisningsministeren: Det bliver ambassadøren, som deltager i mødet. Indtil nu har møderne i covid-19-tiden foregået online, og det har betydet, at det har været muligt – selv om der har været travlt – at deltage i de fleste af møderne, hvilket i øvrigt har været til stor inspiration. Men nu, hvor man igen holder fysiske møder – det har vi i øvrigt udfordret – har vi vurderet, at ambassadøren skal deltage denne gang. Jeg er selv temmelig ærgerlig over, at vi ikke kan holde fast i de virtuelle møder lidt endnu; det er både et spørgsmål om rejseaktiviteten frem og tilbage, men

også om, at det ikke kun er Danmark, der er relativt presset med at skulle håndtere en covid-19-krise.

Det er ganske rigtigt min kollegas ressort. Regeringen finder, at et tættere og mere strategisk samarbejde mellem de europæiske videregående uddannelser og forskning kan medvirke til at styrke kvaliteten af dansk uddannelse og forskning.

Hvad angår begrænsningerne på udbud af hele uddannelser på engelsk som følge af de stigende udgifter til SU og vandrede arbejdstagere, kan jeg sige, at det er en bunden opgave at bringe SU-udgifter til vandrede arbejdstagere ned til det udgiftsloft, som blev aftalt i SU-forligskredsen. På kort sigt er det vores eneste reelle redskab at skruer på udbuddet af engelsksprogede uddannelser. Regeringen er opmærksom på, at reduktioner vil kunne få konsekvenser for institutionerne, og af hensyn til det internationale uddannelsessamarbejde vil de videregående uddannelsesinstitutioner fortsat kunne udbyde kurser på engelsk som en del af dansksprogede uddannelser. Det vil gøre det muligt fortsat at gennemføre udvekslingsmobilitet og indgå i det internationale uddannelsessamarbejde. Den mobilitet, som foregår gennem Erasmus+-programmet og Europæiske Universitet er udvekslingsmobilitet og ikke optag af udenlandske studerende på hele uddannelser.

Ulla Tørnæs: Jeg synes, det er en mærkelig opgavefordeling, der er internt i regeringen. Dette er jo helt og aldeles uddannelses- og forskningsministerens ressort, og nu sidder i stedet en kollega og fremlægger det. Og ikke nok med fremlæggelsen i Europaudvalget er det sådan set også børne- og undervisningsministeren, der – som jeg forstår det – har ansvaret for selve rådsmødet, dog uden at deltage.

Skal jeg forstå ministerens svar sådan, at regeringen ikke er enig i den bekymring, som danske universiteter giver udtryk for i høringssvaret?

Børne- og undervisningsministeren: Vi er opmærksomme på de udfordringer, der nævnes i høringssvarene, men vi mener alligevel, at der er en mulighed for at indgå i samarbejdet, også på trods af, at man går ind og indfører en begrænsning i det. Uddannelses- og forskningsministeren er i dialog med de danske universiteter om de begrænsninger, der måtte være, og de vanskeligheder, der kan opstå. Selvfølgelig er det noget, vi har noteret os og kigger på.

Med hensyn til det, at det skulle være en underlig arbejdsdeling, vil jeg sige, at de to ministerier jo arbejder meget tæt sammen om mange forskellige dagsordener. Jeg kan ikke sige, hvordan det har været i Ulla Tørnæs' tid – som jeg husker det, var Ulla Tørnæs eller måske ministeren før hende den sidste, der var minister for både skoler, ungdomsuddannelser og universiteter – men det er jo områder, hvor der er et meget tæt samarbejde og en sammenhæng mellem tingene. Derfor har vi løbende en arbejdsdeling mellem ministerier og et rigtig godt samarbejde. Det synes jeg også, vi skal have.

3. Udviklende scenarier for transformeringen af EU videregående uddannelser

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3794 – bilag 2 (samlenotat side 11)

Børne- og undervisningsministeren: Dette hører også under uddannelses- og forskningsministerens ressort. Den tidligere europæiske dagsorden for videregående uddannelser løb til udgangen af 2020. Kommissionen forventes senere på året at lancere en afløser, der kan angive retningen for samarbejdet om videregående uddannelser i EU frem mod 2030.

Det portugisiske formandskab ønsker derfor en drøftelse af scenarier og fremtidige udfordringer for de videregående uddannelser i de kommende år. Formandskabet har i deres debatoplæg særligt betonet den nøglerolle, som Europæiske Universiteter-initiativet forventes at få som "testcentre" for et tættere samarbejde mellem europæiske videregående uddannelsesinstitutioner inden for både uddannelse, innovation og forskning.

Regeringen støtter ambitionen om en ny fælles dagsorden for videregående uddannelser i Europa, der er opdateret med fokus på de muligheder og udfordringer, vi står over for i dag. Regeringen vil i den forbindelse særligt fremhæve behovet for at udvikle et mere fleksibelt uddannelsessystem, nødvendigheden af at adressere de studerendes trivsel, fokus på bæredygtighed og digitale kompetencer i uddannelserne samt den fortsatte udvikling af synergi mellem det europæiske uddannelses- og forskningssamarbejde som væsentlige tematikker i en ny fælleseuropæisk dagsorden.

Regeringen vil desuden udtrykke tilslutning til Europæiske Universiteter-initiativet som havende en nøglerolle for det fremtidige europæiske samarbejde på det videregående uddannelsesområde. Samtidig vil vi dog betone, at en fremtidig dagsorden ikke kun skal fokusere på dette initiativ, men også adressere generelle tematikker relevante for alle videregående uddannelsesinstitutioner, eftersom det kun er 5 pct. af samtlige europæiske videregående uddannelsesinstitutioner, der indgår i initiativet.

Endelig vil regeringen fremhæve, at et tættere europæisk samarbejde omkring videregående uddannelser fortsat bør ske med respekt for den nationale kompetence.

Kim Valentin: Kommissionen regner med senere på året at fremlægge en ny dagsorden for de videregående uddannelser. Hvad er regeringens tilgang til det? Hvordan går man ind i det, der nu måtte komme? Er der nogen forventninger til, hvad der må komme?

NOT Børne- og undervisningsministeren: Det vil jeg tillade mig at overlade til uddannelses- og forskningsministeren at svare på skriftligt.

4. Rådskonklusioner om styrkelse af forvaltningen på flere niveauer, når unges deltagelse i beslutningsprocesser skal fremmes

– *Vedtagelse*

Rådsmøde 3794 – bilag 2 (samlenotat side 14)

Børne- og undervisningsministeren: Rådskonklusionerne sætter fokus på skabelse af strukturer og tiltag på alle niveauer, når unges deltagelse i beslutningsprocesser skal fremmes, med et særligt blik for unge der i forvejen har færre muligheder end voksne. Det slås fast i konklusionerne, at unge stadig har færre muligheder for at deltage, er underrepræsenteret i beslutningsprocesser og står samtidig over for flere udfordringer, selv om der er gjort betydelige fremskridt. Unges deltagelse handler om at have muligheder og adgang for at deltage og påvirke beslutninger, men også om udvikling af nødvendige kompetencer for at kunne deltage.

I rådskonklusionerne opfordres medlemsstaterne bl.a. til at udvikle bæredygtige strukturer, der tilskynder til brug af ikke-formelle deltagelsesformer. Kommissionen opfordres til at organisere en peer-learning-aktivitet inden for ungdomsområdet med det formål at udveksle viden og erfaring om, hvordan man kan fremme de unges effektive deltagelse i beslutningsprocesser.

Regeringen finder det vigtigt, at unge inddrages i beslutningsprocesser, og finder, at der i mange sammenhænge i Danmark er strukturer for dette, både på lokalt og nationalt plan, og ikke mindst gennem de unges deltagelse i foreningsarbejde. Som minister mødes jeg ofte med børn og unge for at tale med dem om deres forhold.

Strukturerne er ikke lige så udbredte alle steder i Europa. Her er arbejdet med at skabe strukturer for unges deltagelse en vigtig vej til at fremme unges deltagelse i beslutningsprocesser. Regeringen støtter derfor, at vi på europæisk plan samarbejder inden for ungdomsområdet om at skabe muligheder for unges adgang til at deltage i beslutningsprocesser. Regeringen støtter således vedtagelsen af rådskonklusionerne.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. En rettighedsbaseret tilgang til ungdomspolitik: Drivkraften for engagement i fremtiden

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3794 – bilag 2 (samlenotat side 18)

Børne- og undervisningsministeren: Covid-19 har medført en række særlige udfordringer for de unge. Udfordringer, som er komplekse og ofte individuelle. Derfor må løsninger findes i samarbejde på tværs af sektorer og tæt på de unge.

Regeringen anerkender de unges særlige udfordringer og har bl.a. iværksat en række tiltag – i et bredt samarbejde på tværs af Folketinget – der giver mulighed for at sætte ind lokalt på skolerne. Men også på EU-plan er der brug for at diskutere, hvordan tværsektorielle ungdomsrelaterede politikker baseret på rettigheder kan udvikles yderligere. På rådsmødet lægges op til, at medlemslandene deler deres erfaringer med rettighedsbaseret tilgang til ungdomspolitik. Jeg håber, at vi får en spændende debat og kan inspirere hinanden.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

11. Eventuelt

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

12. Siden sidst

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

Mødet sluttede kl. 14.35.